



# Dokumentation av rödspov

- häckningsframgång i  
Svartåmyrningens  
naturreservat 2016

## **Förord:**

Länsstyrelsen Östergötland och Linköpings kommun har tillsammans finansierat dokumentation av fågelarten rödspov (*Limosa limosa*) i Svartåmyrningens naturreservat säsongen 2016, med fokus på häckningsframgång. Detta är en fortsättning på den dokumentation som gjordes 2014 och 2015.

Svartåmyrningen är länets enda häckningslokal för rödspoven, samt är en av tolv ansvarsarter i Linköpings kommun.

Dokumentationen har genomförts med största möjliga hänsyn till fågellivet då det till större del har pågått under tiden för tillträdesförbud (1 april - 30 juni).

Uppdraget har genomförts av biolog Daniel Johansson.

Resultaten av dokumentationen presenteras på följande sidor, inklusive kartor med häckningslokalerna för de tre åren 2014, 2015 och 2016.

Linköping 2016-08-25

Thomas Johansson  
Naturvårdsförvaltare  
Länsstyrelsen Östergötland

Anders Jörneskog  
Kommunekolog  
Linköpings kommun



*Omslagsfoton:  
Rödspov - Daniel Johansson  
Rödspovsägg – Thomas Johansson*

## Dokumentation Rödspov i Svartåmynningen 2016

Dokumentation av antalet par/fåglar av arten rödspov (*Limosa limosa*) i Svartåmynningens naturreservat säsongen 2016, med fokus på häckningsframgång.

För tredje året i rad utförs en utförlig inventering av rödspovarnas häckningsframgång i Svartåmynningens naturreservat. Precis som i fjol blev det en ny toppnotering av antal individer på våren, med 19 individer varav åtta honor säkert konstaterade. Detta mynnade ut i åtta häckande par som totalt fått fram minst 14 flygfärdiga ungar. Låg predatorsnärrvaro och gynnsamt väder är troliga anledningar till det goda utfallet.



Adult rödspov, hona. Foto: Daniel Johansson

### Bakgrund

Rödspoven har konstaterats häcka i Sverige sedan början av 1800-talet, då främst på Öland och Gotland. På senare år har den spritt sig och häckar regelbundet idag även i Skåne, Halland och Östergötland. De senaste 20 åren har Svartåmynningens naturreservat varit en årlig häckningslokal för rödspoven. Rödspovspopulationen har under många år visat en nedåtgående trend och är idag klassificerad som akut hotad (CR) i Sverige och nära hotad (NT) internationellt. I Svartåmynningen verkar rödspovarna sakta men stabilt öka i antal, vilket gör det extra intressant att följa häckningen.

2014 och 2015 utfördes liknande inventeringar av rödspovarnas häckningsframgång, resultatet blev 4 häckande par som fick fram totalt 4 flygfärdiga ungar och 6 häckande par som fick fram 4 flygfärdiga ungar respektive. Precis som tidigare har årets

## Svartåmynningen – Rödspov 2016

512-1972-16

2016-08-12

inventering som målsättning att säkerställa antalet häckande par samt flygfärdiga ungar.

Svartåmynningens naturreservat ligger vid sjön Roxens västra strand, strax norr om Linköping i Östergötland. Roxen är en eutrof slättsjö och strandängarna vid Svartåmynningen hyser ett rikt fågelliv. Något som särskiljer Svartåmynningen från många andra strandängar är ”djupet” på själva strandängen, åtminstone området söder om mynningen. Vilket innebär att det blir stora öppna ytor med kontinuerlig strandäng i samtliga väderstreck. Meandrande vattenstråk slingrar sig i de yttre delarna av reservatet, vilket ger en mosaikartad topografiskt struktur med varierande vegetation.

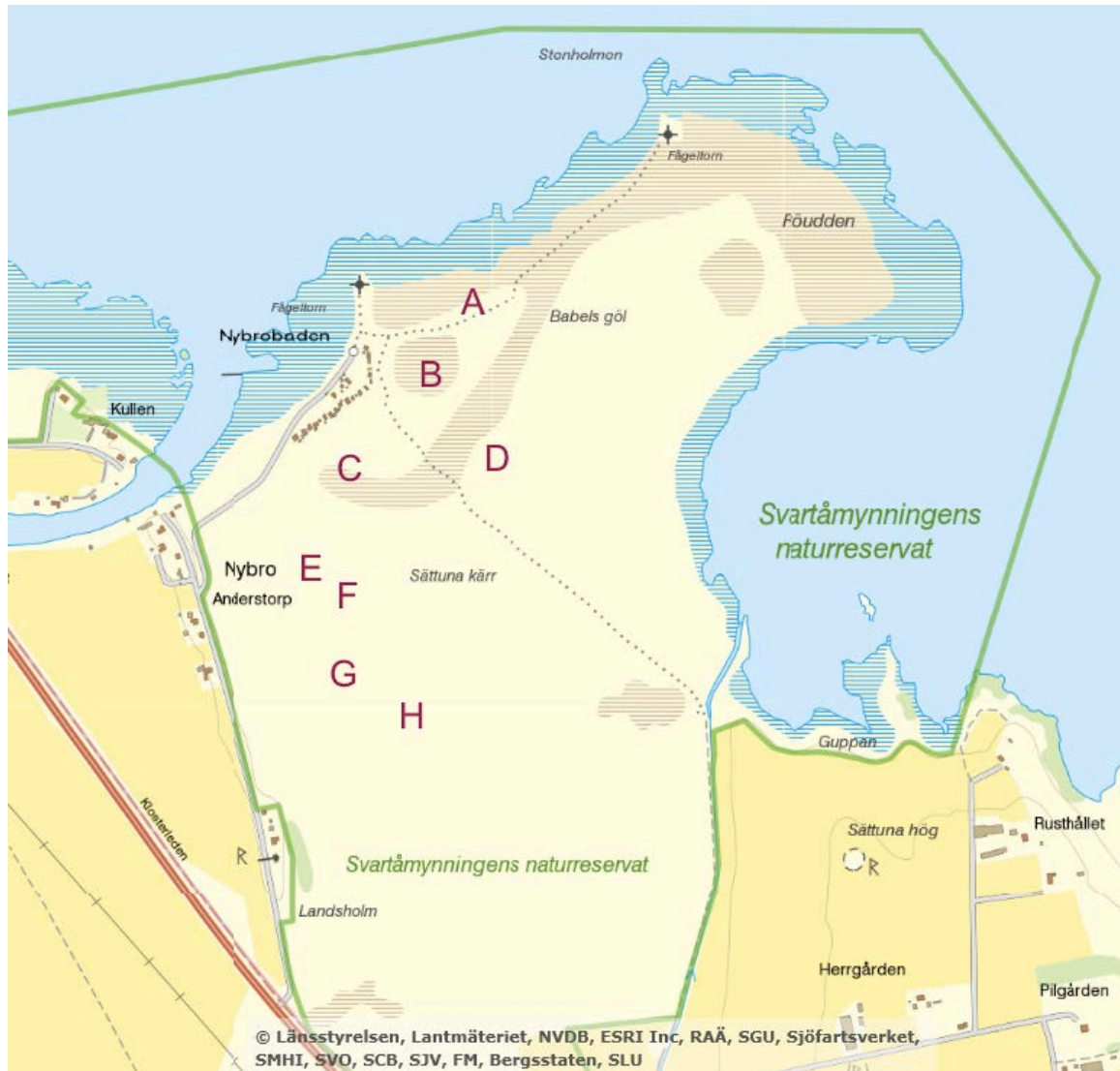
### **Metod**

Det huvudsakliga arbetssättet var att på avstånd observera var de olika individerna håller till och vilka beteendemönster de uppvisar. Ett bo har övervakats med hjälp av åtelkamera (par H). Besök i fågelskyddsområdet har gjorts med försiktighet vid väl valda tillfällen, dels för att sätta upp åtelkameran och dels för att kunna säkerställa antalet häckande par i de yttre delarna av reservatet. Inventeringen pågick från det att rödspovarna anlände i slutet av mars tills att ungfåglarna var flygfärdiga i slutet av juli.

### **Resultat**

8 häckande par fick fram totalt minst 14 flygfärdiga ungar. De flesta paren häckade i närheten av Nybro och Nybrobaden.

Svartåmynningen – Rödspov 2016  
 512-1972-16  
 2016-08-12



Bokstäverna (A-H) markerar rödspovarnas boplacering. Karta från Länsstyrelsens webbGIS.

Par	Antal flygga ungar
A	3
B	3
C	1
D	1*
E	2
F	2
G	0
H	2*

Antal flygfärdiga ungar för respektive par. \*Eventuellt ytterligare föryngringar då exakt antal ej kunde säkerställas.

De senaste två åren har rödspovarna häckat i stort sett på samma platser, med ett undantag för 2014 då ett par häckade i Sättunaviken.

Svartåmynningen – Rödspov 2016  
512-1972-16  
2016-08-12



*Häckningsplatser för 2014 - 2016 med fyra, sex och åtta häckande par respektive säsong. Karta från Länsstyrelsens webb-GIS.*

På grund av hög vegetation, långa avstånd eller skydd sikt har exakt antal flygfärdiga ungar inte kunnat säkerställas. Säkert är att det handlar om totalt mellan 14-16 lyckade föryngringar. Två par vid Nybroplattformen fick tre ungar var, två par runt Babels göl fick minst en unge var (den närmast sommarstugorna säkerställt en unge). Två par vid Nybroparkeringen fick två ungar var. Söder längs bergsvägen misslyckades ett par helt med häckning, medan paret med det kameraövervakade boet (H) fick minst två flygga ungar efter tidig omläggning.

Det kameraövervakade boet plundrades av rödräv, men då detta skedde tidigt på säsongen kunde paret göra en omläggning och få fram minst två ungar.

## Svartåmynningen – Rödspov 2016

512-1972-16

2016-08-12



Rödräv vid boet och med rödspovsägg i munnen. Foto. Åtelkamera, Länsstyrelsen.

Trots flera ansträngningar ringmärktes inga fåglar i samband med årets inventering.

### Diskussion

En mycket lyckosam häckningssäsong med mer än en tredubbling av utfallen från de två senaste säsongerna.

Rödräven fortsätter vara ett hot mot rödspovarna. Jämfört med tidigare år har det observerats två tydliga skillnader denna häckningsperiod.

- Ingen pilgrimsfalk. Tidigare år har en översomrande pilgrimsfalk noterats vid så gott som varje besök. Men i år har endast två observationer gjorts vid inventeringstillfällena i reservatet, och då i slutet av häckningssäsongen. En pilgrimsfalk är fullt kapabel att fälla adulta rödspovar, och utan det hotet har rödspovarna möjlighet att mer obehindrat lägga energi på födosök och ruvning.
- Mycket lite kråkfågel. Jämfört med tidigare år har antalet kråkfåglar uppfattats som väldigt låg under häckningsperioden. Kråkor och korpar är annars vanliga i Svartåmynningens naturreservat och tar gärna rödspovsägg.

Förutom dessa predatorsskillnader kan även det varma majvädret ha spelat in i det goda resultatet. I juni kom det mer regn vilket troligtvis underlättade för ungarna att hitta föda.

Med åtminstone 1,75 föryngringar per häckande par kan man bara glädjas åt den lyckosamma häckningssäsongen och konstatera att det går fortsatt bra för rödspovarna i Svartåmynningens naturreservat.